„Lidl Lietuva“ maisto atliekų susidarymo prevencijos planas

2025-2027 metai

Turinys

Įvadas	3
Maisto atliekų tvarkymo hierarchija	5
Maisto atliekų apibrėžimas	7
„Lidl Lietuva“ įsipareigojimas mažinti maisto atliekų susidarymą	9
Maisto atliekų skaičiavimo metodika	11
Maisto atliekų susidarymo analizė	15
Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės	17
Tikslo pasiekimo vertinimas	23

Įvadas

Įvadas

Tvarus verslas yra vienas pagrindinių „Lidl Lietuva“ strateginių tikslų sėkmingai ateičiai užtikrinti. Atsakinga veikla – tai įmonės kelias, kuriuo einant stengiamasi kasdien įgyvendinti pažadus dėl kokybės ir tokiu būdu užtikrinti ateitį.

Atsižvelgiant į tai sukurta Tvarumo strategija, kuri aiškiai nurodo, kaip įmonė vykdo savo įsipareigojimą elgtis atsakingai. „Lidl Lietuva“ bendras ir visapusiškas tvarumo supratimas apima šešias pagrindines strategines sritis: „Biologinės įvairovės tausojimas“, „Klimato apsauga“, „Išteklių taupymas“, „Sąžiningas elgesys“, „Sveikatos stiprinimas“ ir „Įsitraukimas į dialogą“. Taip apibrėžiama, kaip įmonėje suprantama ir įgyvendinama atsakomybė aplinkai, žmonėms ir klientams.

Mūsų atsakomybė dėl maisto atliekų švaistymo

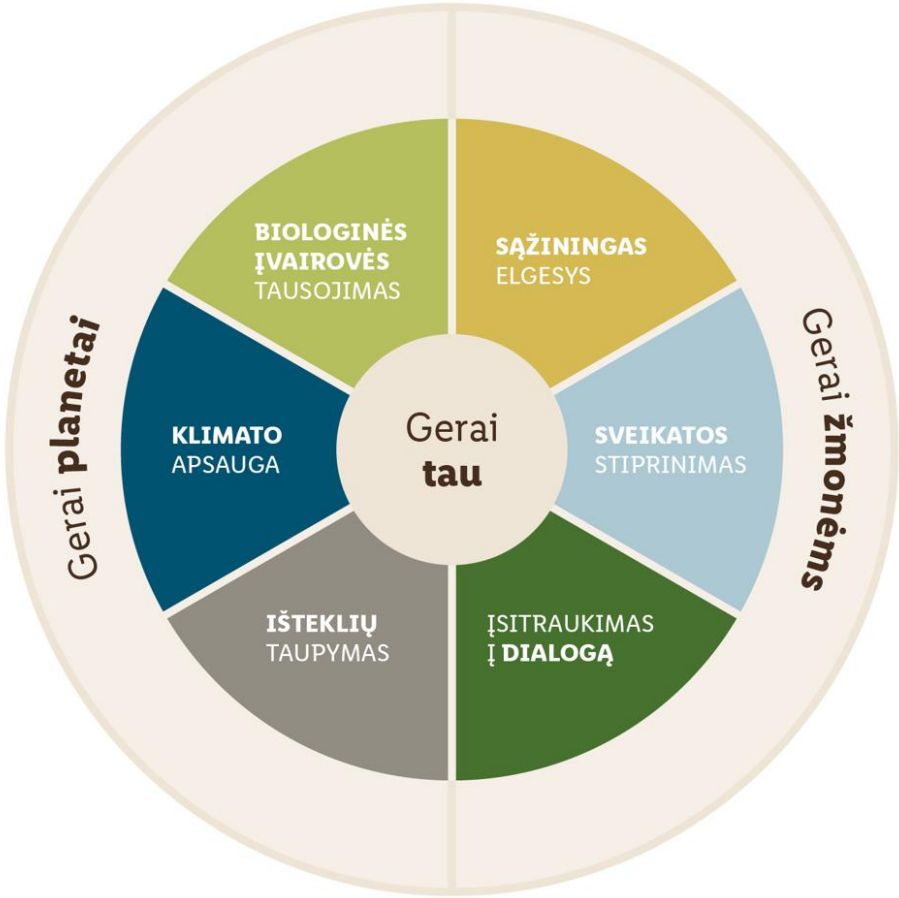
Maisto atliekų mažinimas yra vienas pagrindinių „Lidl Lietuva“, kaip mažmeninės prekybos įmonės, prioritetų. Suprasdama, kad maisto švaistymas turi neigiamą poveikį tiek aplinkai, tiek visuomenei, įmonė siekia kurti tvarius sprendimus visuose veiklos etapuose – nuo produktų gamybos iki jų suvartojimo.

Peržiūrėdama savo procesus, investuodama į technologijas ir skatindama atsakingą vartojimą, įmonė stengiasi sumažinti prekių praradimą ir nešvaistyti išteklių. Bendradarbiaudama su tiekėjais ir partneriais, „Lidl Lietuva“ ieško būdų efektyviau planuoti užsakymus, o likusius nesuvartotus produktus stengiasi nukreipti paramai ar perdirbimui.

Atsakinga veikla maisto atliekų mažinimo srityje prisideda prie šių strateginių temų: „Išteklių taupymas“, „Klimato apsauga“ ir „Sąžiningas elgesys“. Įmonė yra įsitikinusi, kad tvari maisto sistema yra būtina norint kurti aplinką tausojančią ir atsakingą visuomenę.

Maisto atliekų susidarymo prevencijos planas apima įvairiapuses ir nuosekliai suplanuotas prevencines priemones, skirtas maisto atliekoms efektyviai mažinti ir valdyti visose veiklos grandyse.

Tarptautinė „Lidl Lietuva“ tvarumo strategija

Maisto atliekų tvarkymo hierarchija

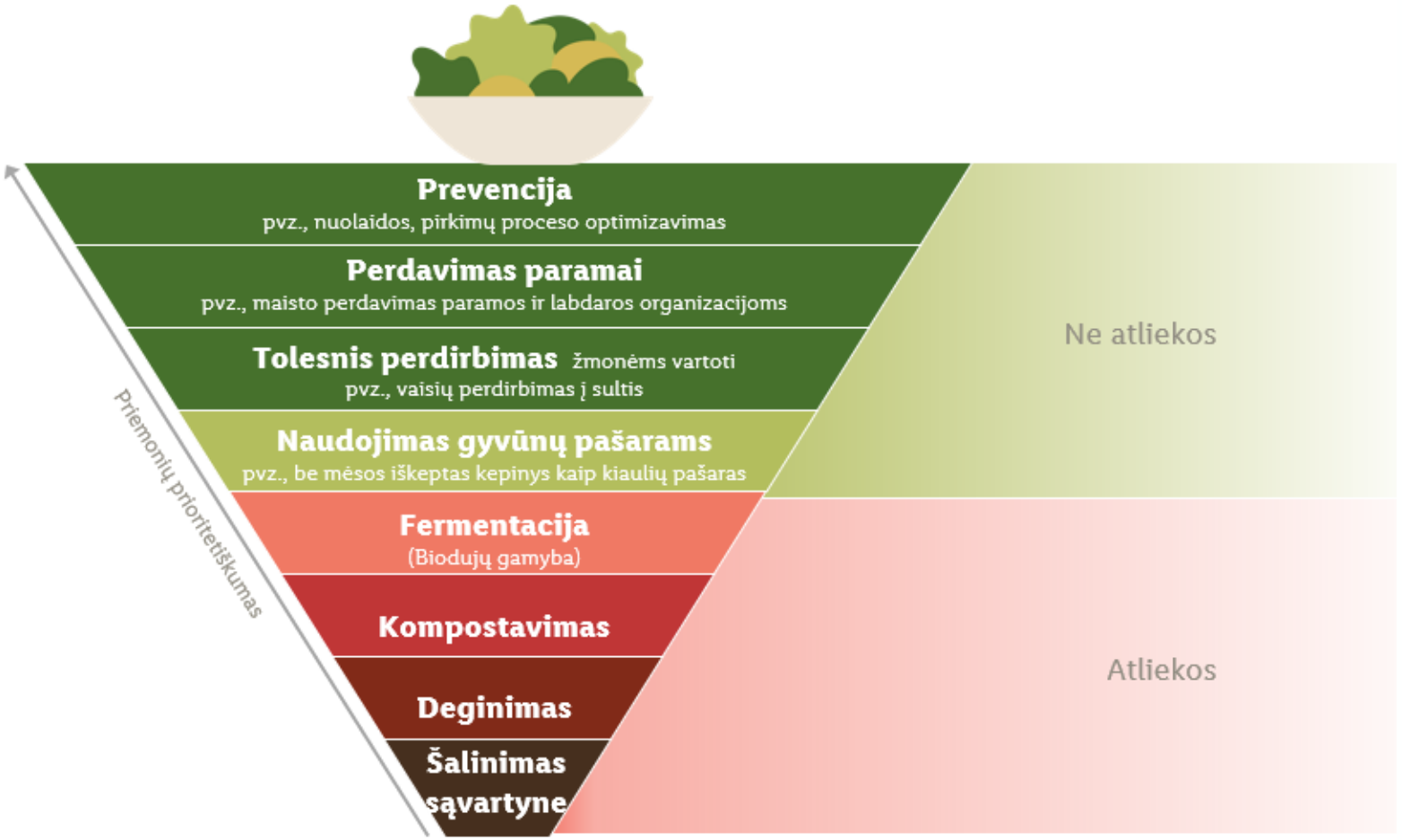

Maisto atliekų tvarkymo hierarchija

Bendras supratimas apie maisto švaistymą reiškia, kad įmonės viduje yra nutarta, kokios priemonės padeda sumažinti maisto švaistymą ir kaip galima teikti joms pirmenybę.

Savo veikloje „Lidl Lietuva“ vadovaujasi Europos Sąjungos maisto atliekų rūšiavimo ir perdirbimo hierarchija[1] bei Jungtinių Tautų rekomendacijomis dėl maisto atliekų vertinimo[2]. Šie duomenys apibendrinti žemiau esančioje lentelėje.

Maisto atliekų tvarkymo hierarchija

[1] https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/food-waste-measurement_en

[2] UNEP Food Waste Index Report 2021 S. 14

Maisto atliekų apibrėžimas

Maisto atliekų apibrėžimas

Maisto atliekos

Maisto atliekomis laikomi atitinkami maisto produktai (ir nevalgomos jų dalys), kurie buvo pašalinti iš „Lidl Lietuva“ tiekimo grandinių ir parduotuvių.

Maisto produktai

Tai apima perdirbtus, pusiau perdirbus ar neapdorotus maisto produktus, skirtus vartoti žmonėms, taip pat ir gėrimus.

Pašalinti iš „Lidl“ tiekimo grandinių ir parduotuvių

Tai susiję su maisto atliekų perdirbimo būdais, tokiais kaip fermentacija (biodujos), kompostavimas, deginimas, atidavimas į sąvartyną.

Nevalgomos maisto produktų dalys

Maisto produktų sudedamosios dalys, neskirtos vartoti žmonėms. Pavyzdžiui, kaulai, kiaušinių lukštai, sėklos ir (arba) kauliukai. Kadangi šios dalys pateikiamos tarptautinėse analizėse, „Lidl Lietuva“ jas taip pat naudoja atliekant maisto atliekų skaičiavimus.

„Lidl Lietuva“ įsipareigojimas mažinti maisto atliekų susidarymą

„Lidl Lietuva“ įsipareigojimas mažinti maisto atliekų susidarymą

2020 metais „Lidl Lietuva“ užsibrėžė tikslą iki 2030 finansinių metų pabaigos 50 proc. sumažinti maisto atliekų kiekį, palyginti su 2018 finansiniais metais. Siekdami įgyvendinti šį tikslą vadovaujamės Jungtinių Tautų tvarumo tikslais ir kartu prisidedame prie bendro „Schwarz Group“ tikslo[3].

Iki **2030 finansinių metų pabaigos**, mes sumažinsime maisto atliekų kiekį **50 proc.**

*** Palyginti su 2018 finansiniais metais**

[3] https://schwarz-cms.object.storage.eu01.onstackit.cloud/schwarz/assets/csr/sustainability-report/index.html#12

Maisto atliekų skaičiavimo metodika

Maisto atliekų skaičiavimo metodika

Taikymo sritis:

- Į „Lidl Lietuva“ maisto atliekų skaičiavimus nėra įtrauktas pakuočių svoris.
- Maisto produktai, paaukoti labdaros organizacijoms, nėra laikomi atliekomis, todėl nėra įtraukiami į „Lidl Lietuva“ maisto atliekų skaičiavimus.
- Maisto produktai naudojami gyvulių pašarams nėra laikomi atliekomis, todėl nėra įtraukiami į „Lidl Lietuva“ maisto atliekų skaičiavimus.
- Maisto atliekų intensyvumo skaičiavimo apimtis apima maisto atliekas, atsirandančias „Lidl Lietuva“ tiesioginėje veikloje parduotuvėse ir logistikos centruose.
- Maisto atliekos, atsirandančios „Lidl Lietuva“ tiekėjų vietose ir trečiųjų šalių logistikos tiekėjų veikloje, nėra įtraukiamos.
- Skaičiavimai atliekami „Lidl Lietuva“ finansiniais metais, kurie prasideda kovo 1 dieną ir baigiasi vasario pabaigoje.

Duomenų šaltiniai:

- Maisto atliekų duomenys apima: sugadintus maisto produktus, kurie negali būti parduoti; produktus, kurių galiojimo data „geriausias iki“ arba „vartoti iki“ yra pasibaigusi; produktus, kurie dėl kitų priežasčių nėra tinkami parduoti, pvz., dėl kokybės problemų.
- Pardavimų duomenys: šie duomenys apima kiekvieno produkto parduotų vienetų skaičių. Jie gaunami iš „Lidl Lietuva“ vidinių sistemų, kurios apibendrina parduotuvių kasų fiksuojamas operacijas.
- Produkto svorio duomenys: šis duomenų rinkinys apima kiekvieno produkto svorį, tačiau neįtraukia pakuotės svorio. Produktų svorio duomenis pateikia tiekėjai, kurie informuoja „Lidl Lietuva“ apie kiekvieno produkto svorį.
- Duomenys apie maistą, perduotą paramos organizacijoms: „Lidl Lietuva“ labdaros partneriai „Maisto bankas“ teikia informaciją apie perduotų maisto produktų kiekius.
- Duomenys apie maistą, perduotą gyvūnų pašarui gaminti: „Lidl Lietuva“ logistikos centuose metrologiškai patikrintomis svarstyklėmis sveriami produktai atiduodami ūkininkams ir parengiami atitinkami dokumentai su informacija apie perduotų produktų svorį (važtaraščiai, mėnesio ataskaitos). Mėnesinių ataskaitų duomenys naudojami vėlesniems skaičiavimams.
- „Geradarių maišelio“ duomenys: parduoti netobulos išvaizdos, bet žmonėms tinkantys vartoti vaisiai ir daržovės. Duomenys gaunami iš „Lidl Lietuva“ vidinių sistemų.

Maisto atliekų skaičiavimo metodika

Taikymo sritys:

- Nurašymai: nurašytų kiekvieno produkto vienetų skaičius paverčiamas svoriu, matuojamu tonomis, padauginant nurašytų vienetų skaičių iš užfiksuoto vieneto svorio. Bendras kiekvieno produkto nurašytas kiekis tonomis sudedamas ir gaunamas bendras nurašytas kiekis tonomis.
- Pardavimai: parduotų kiekvieno produkto vienetų skaičius paverčiamas svoriu, matuojamu tonomis, padauginant parduotų vienetų skaičių iš užfiksuoto vieneto svorio. Bendras kiekvieno produkto parduotas kiekis tonomis sudedamas ir gaunamas bendras parduotas kiekis tonomis.
- Parama: paaukotų kiekvieno produkto vienetų skaičius paverčiamas svoriu, matuojamu tonomis, padauginant paaukotų vienetų skaičių iš vieneto svorio. Kiekvieno produkto bendras paaukotas kiekis tonomis sudedamas ir gaunamas bendras paaukotas kiekis tonomis.
- „Geradarių maišelis“: parduotų kiekvieno „geradarių maišelio“ kilogramų skaičius paverčiamas į tonas. Bendras kiekvieno produkto parduotas kiekis tonomis sudedamas ir gaunamas bendras parduotas kiekis tonomis.
- Gyvūnų maistui perduotas maistas: perduoto kiekvieno produkto vienetų skaičius konvertuojamas į svorį, matuojamą tonomis, dauginant perduotų vienetų skaičių iš vieneto svorio. Kiekvieno produkto bendras perduotas kiekis tonomis sudedamas ir gaunamas bendras ūkininkams perduotas kiekis tonomis.

Maisto atliekų skaičiavimo metodika

I veiksmas. Apskaičiuojamas maisto atliekų ir pardavimų santykis:

Šis rodiklis leidžia įvertinti, kiek tonų maisto buvo nurašyta, palyginti su bendru parduoto maisto kiekiu (tonomis). Jis leidžia vertinti ir mažinti maisto atliekų kiekį „Lidl Lietuva“ veiklose.

$$\textbf{Maisto atliekų ir pardavimų santykis} = \frac{\textit{(Nurašymai, vnt. * Produkto grynasis svoris, t)}}{\textit{(Pardavimai, vnt. * Produkto grynasis svoris, t)}}$$

II veiksmas. Apskaičiuojamas maisto atliekų rodiklis:

Pagrindinis veiklos rodiklis (KPI) apskaičiuojamas remiantis bendrais pardavimais, iš kurių atimami maisto kiekiai, paaukoti „Maisto bankui“, panaudoti kaip gyvūnų pašaras ir parduoti kartu su „Geradarių maišeliais“. Tai užtikrina, kad būtų skaičiuojamos tik į atliekos, o ne kitais būdais paskirstytas maistas.

Šis rodiklis yra esminis „Lidl Lietuva“ veikloje vertinant ir mažinant maisto atliekų kiekį. Jis parodo pažangą siekiant nustatytų tikslų. Taip pat jis suteikia galimybę nuosekliai stebėti ir vertinti rezultatus ilgalaikėje perspektyvoje.

$$\textbf{Maisto atliekų rodiklis} = \textit{Maisto atliekų ir pardavimų santykis} - \frac{\textit{(Maistas perduotas „Maisto bankui“, t + Maistas gyvūnams, t + „Geradarių maišelis“, t)}}{\textit{(Pardavimai, vnt. * Produkto grynasis svoris, t)}}$$

Maisto atliekų susidarymo analizė

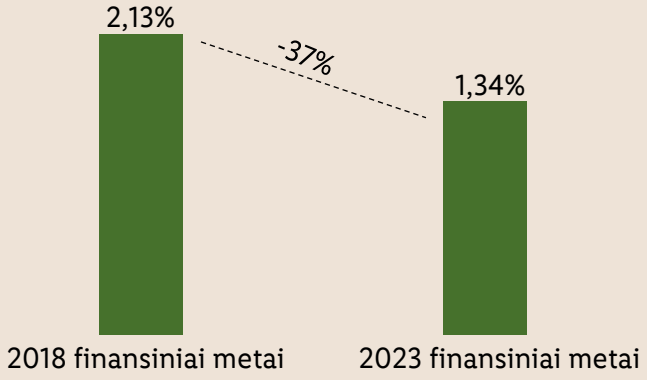
Maisto atliekų susidarymo analizė

Turint aiškius ir tikslius maisto atliekų susidarymo duomenis, įmonė gali realiai įvertinti pasiektus rezultatus, remdamasi patikimais rodikliais. Tai leidžia efektyviai nustatyti veiksmingas priemones, stebėti pokyčius, vertinti kaip jos prisideda prie numatytų tikslų įgyvendinimo.

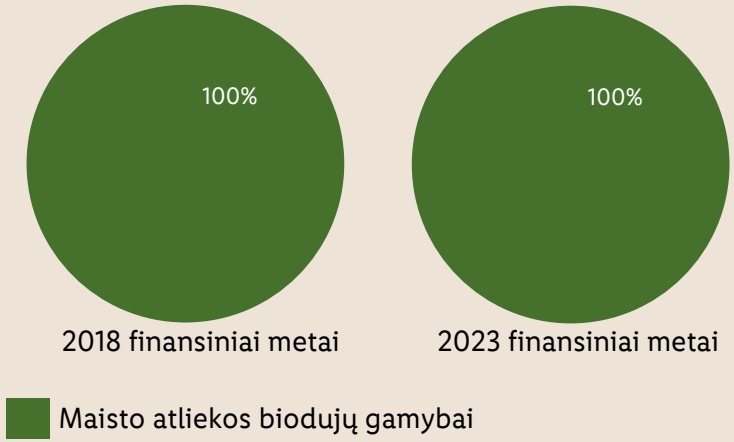
Maisto atliekų santykinis rodiklis rodo, kad lyginant 2018 ir 2023 finansinius metus maisto atliekų kiekį pavyko sumažinti 37 procentais.

Įmonė maisto atliekas perduoda atliekų tvarkytojams, gaminantiems biodujas. 2018 finansiniais metais biodujų gamybai buvo perduota 100 proc., ir 2023 finansiniais metais – 100 proc. nuo viso maisto atliekų kiekio.

Maisto atliekų santykinio rodiklio rezultatai

Maisto atliekos, pagal tvarkymo būdą

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

Produkcijos kiekių planavimas

Pardavimų kiekiams planuoti naudojame automatinę prekių planavimo sistemą, kuri tiksliai prognozuoja maisto produktų paklausą, padėdama išvengti perteklinių užsakymų ir greitai gendančių produktų nurašymo. Ji optimizuoja atsargų valdymą, prioritetizuodama greitai gendančius produktus ir užtikrindama, kad jie būtų parduoti prieš pasibaigiant galiojimo terminui.

Nekokybiškų prekių nepriėmimas

Siekiant užtikrinti aukštos kokybės prekių tiekimą ir sumažinti susidarančių maisto atliekų kiekį, logistikos centruose yra griežtai tikrinama produkcijos kokybė. Gavus prekes, jos nedelsiant tikrinamos pagal nustatytus kokybės standartus. Jei nustatoma, kad pristatyta produkcija neatitinka reikalavimų, tokios prekės nėra priimamos.

Tiekėjai yra įpareigoti užtikrinti, jog jų produkcija atitiktų „Lidl Lietuva“ nustatytus aukščiausius kokybės standartus. Gavus kokybės standartų neatitinkančias prekes, jos yra nepriimamos. Toks procesas padeda ne tik mažinti maisto atliekas, bet ir gerinti bendrą tiekimo grandinės efektyvumą. Be to, jis skatina tiekėjus atsakingai vertinti savo prekių kokybę bei užtikrinti aukščiausius standartus visame tiekimo procese.

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

Nuolaidos prekėms

„Lidl Lietuva“ optimizuoja pirkimų ir logistikos procesus, stengiasi mažinti susidarančių atliekų kiekį. Nuolat tikrina produktų, ypač – greitai gendančių prekių grupių, pavyzdžiui, vaisių ir daržovių, atvėsintų produktų, kaip antai šviežios mėsos ar pieno gaminių, šviežumą. Taikant nuolaidas, stengiamasi paskatinti tų maisto produktų, kurių tinkamumo vartoti terminas artėja prie pabaigos, pardavimą.

Įmonė taiko nuolaidas šviežioms prekėms (pavyzdžiui, pieno produktams, mėsai, žuviai ir kt.), fasuotai duonai, taip pat bakalėjos prekėms artėjant galiojimo pabaigai.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Nuolat optimizuoti nuolaidų dydžius besibaigiančio galiojimo produktams.
- Pradėti pardavinėti dalį parduotuvių kepyklos lentynose esančių duonos gaminių su nuolaida, sekančią dieną po jų pagaminimo.

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

Maisto produktų aukojimas

Nuo 2018 metų „Lidl Lietuva“ bendradarbiauja su „Maisto banku“ ir reguliariai perduoda produktus iš visų „Lidl Lietuva“ parduotuvių bei logistikos centrų.

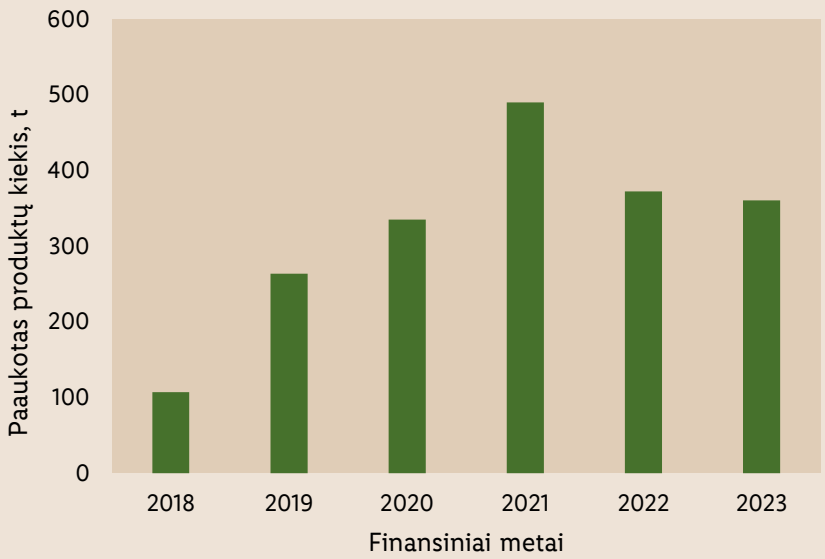
Šiai organizacijai perduodamos dar tinkamos vartoti daržovės, vaisiai, bakalėjos prekės, duonos gaminiai, taip pat įvairios kosmetikos ir higienos priemonės, kurių negalima parduoti, pavyzdžiui, dėl pažeistų išorinių pakuočių.

„Lidl Lietuva“ 2018 ir 2023 finansiniais metais „Maisto bankui“ perdavė daugiau nei 107 ir 355 tonas maisto ir kitų produktų.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Įvertinti galimybes praplėsti maisto kategorijų, kurių produktai aukojami, skaičių.
- Analizuoti galimybę didinti maisto produktus priimančių organizacijų skaičių.

Maisto produktų aukojimas „Maisto Bankui“

Per penkerių metų laikotarpį „Lidl Lietuva“ ženkliai padidino „Maisto bankui“ perduodamo maisto kiekį. Nuo 2018 iki 2023 metų parama išaugo 248 tonomis. Tą lemė „Lidl Lietuva“ parduotuvių skaičiaus augimas, taip pat glaudus ir nuolat efektyvinamas bendradarbiavimas su „Maisto banku“.

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

„Geradarių maišelis“

Siekdama mažinti maisto švaistymą, „Lidl Lietuva“ 2023 metais pristatė „Geradarių maišelius“, kuriuose pirkėjams siūlomi švieži vaisiai ir daržovės, atrodantys netobulai, bet puikiai tinkantys vartoti. Pirkėjai gali juos įsigyti už mažesnę kainą ir taip prisidėti prie maisto tausojimo. Ši iniciatyva leido nuo 2022 metų gruodžio iki 2023 finansinių metų pabaigos sumažinti maisto atliekų kiekį 366,36 tonomis.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Dar efektyviau išnaudoti „Geradarių maišelio“ galimybes parduodant netobulos išvaizdos, bet vartoti puikiai tinkančius produktus.
- Populiarinti „Geradarių maišelį“ ir skatinti klientus juos įsigyti ir taip mažinant maisto atliekų susidarymą.

Maisto produktų perdavimas gyvūnų šėrimui

Nuo 2018 metų „Lidl Lietuva“ bendradarbiauja su ūkininkais – jiems perduoda netinkamus parduoti, bet gyvūnų pašarui tinkamus produktus. 2018 finansiniais metais tokių produktų buvo perduota 133 tonos, o 2023 finansiniais metais – 1 313 tonos.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Analizuoti galimybę plėsti ūkininkų, kuriems galima atiduoti žmonėms vartoti nebetinkamus produktus, sąrašą.

Maisto atliekų susidarymo prevencijos priemonės

Maisto atliekos – energijai gaminti

Įmonė dalį maisto atliekų atsakingai perduoda atliekų tvarkytojams, gaminantiems biodujas, taip prisidėdama prie švarios energijos gamybos. 2018 finansiniais metais biodujų gamybai buvo perduota 100 proc., 2023 finansiniais metais taip pat 100 proc. nuo viso maisto atliekų kiekio.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Tęsti atliekų perdavimą energijai gaminti, tačiau siekti nuosekliai mažinti bendrą susidarančių atliekų kiekį.

Klientų informavimas

Atsakingas vartojimas padeda mažinti maisto švaistymą, saugoti aplinką ir optimizuoti išteklius. Informuodami klientus, ne tik skatiname kurti tvaresnę ateitį, bet ir stipriname pasitikėjimą „Lidl“ prekės ženklu.

„Lidl Lietuva“ nuolat rengia pranešimus ir kitokią informaciją klientams su tikslingais patarimais apie maisto atliekų mažinimą namuose.

Priemonių planas 2025 – 2027 finansiniams metams

- Tęsti informacijos rengimą su naudingais patarimais apie galimybes prisidėti prie maisto atliekų mažinimo.

Tikslo pasiekimo vertinimas

Tikslo pasiekimo vertinimas

Įmonėje reguliariai atliekama maisto atliekų kiekio analizė. Aptikus neatitikimų tarp planuotų tikslų ir faktinių rezultatų, atliekamas nuodugnus situacijos priežasčių nagrinėjimas ir nustatomi korekciniai veiksmai. Tarp tokių veiksmų gali būti naujų prevencijos priemonių įgyvendinimas, procesų peržiūrėjimas arba efektyvesnis turimų išteklių panaudojimas, siekiant užtikrinti, kad veikla būtų suderinta su užsibrėžtais tikslais.

Nuolatinis monitoringas atliekamas glaudžiai bendradarbiaujant su visais šiame procese dalyvaujančiais padaliniais, siekiant kad visi įmonės darbuotojai būtų tinkamai informuoti apie atliekų mažinimo tikslus, jų svarbą ir pasiektus rezultatus.

Kiekvienais metais įmonė parengia praėjusių metų maisto atliekų prevencijos plano įgyvendinimo apžvalgą. Šis dokumentas paskelbiamas viešai įmonės interneto svetainėje ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 31 dienos.

Kontaktai

„Lidl Lietuva“
Viršuliškių skg. 34-1,
Vilnius

Daugiau informacijos apie „Lidl Lietuva“ ir bendrovės Tvarumo strategiją

https://www.lidl.lt/
https://imone.lidl.lt/

Pranešimas apie autorių teises
Šio dokumento turinys (tekstai, grafikai, nuotraukos, logotipai ir t. t.) bei pats dokumentas yra saugomi autorių teisių. Be raštiško „Lidl“ sutikimo šis dokumentas ir / arba jo turinys negali būti perduodamas, keičiamas, platinamas, verčiamas arba kopijuojamas.

Pastaba dėl lyčių
Kad būtų lengviau skaityti, šiame leidinyje naudojami vyriškos giminės asmenvardžiai. Atitinkamos sąvokos draudimo diskriminuoti prasme galioja visoms giminėms. Sutrumpinta kalbos forma pasirinkta tik redakciniais tikslais ir neapima jokio vertinimo.